

5.
Wenäläinen —

elli

Kuno Pohjan Sodasta,

Alliettu Wenäjäsä

ja

Päätetty Pariisissa

Yhteiseksi Rauhaiksi.

JAK. JUTEINI.

Wiipurissa,

Walmistettu A. Cederwallerin Kirja-
painossa vuonna 1816.

sodan myrskyt murheelliset
tuskaisissa tunnoissamme.

Sota, weren muodattaja,
ruma, täynnä turmelusta,
riendänyt on riivattuna,
wyötettynä wääräydellä
rundesemaan rauhan, riemun,
Eukistamaan Walda-Eunnat.
Rapina on kuljessellut
Eauan maissa muukalaisten,
Eauan meteli merillä.

— — Mutta, mit' on mainittawa
metelistä pitkin merta,
murha-toista muilla mailla?
fielä singos' filmillemme,
Pohjan maangin mändereille
sodan Eekäle säteinen; *)
sota nousi, surma syndy'
werta Wenäjän himoiten.

*) säteinen.

Räitä surman sanomia,
 menon julman mainioita.
 mielin minä murstutella
 weljilleni Wenäjässä
 Suomalaiſten suosiolla,
 niin kuin muisto mieleen tuopi,
 sydän tulkitsee sanoiksi;
 sillä suuressa sodassa
 oli onni molemmilla
 Isän yhteisen iloksi.

Sowita nyt laulun solmet,
 itse wanha Wainämöinen!
 itse siwut siilittele
 runossakin rohkeassa,
 johon sodan jylinästä
 ombi nuotti otettuna;
 Käytä soitto kandeleeeni,
 Käytä sulka Kädessäni,
 niin kuin weljen Wenäläinen
 Käytti miekan Kiildäwäisen,

Koska weivollisuus waati
warjelemaan wäkewästi
Walda-kunnan wapautta.

Hiljain tirkas toiwon tähti,
armo A l e x a n d e r i m m e
koitti kansoille Wenäjän,
pilwet syngedät, sumuiset
waiwuit warjoon unhotuksen;
laulellen lumengin maissa
toista toisinans' wapaana
lepäs' kukin leiwän luona
ynnä ylä-tylläisyyden;
rauha leikiten lewitti
riemun siivet rinnoillemme;
järjen walo walistuskin
loistawainen lembeästi
aamu-ruskonsa ylenfi.
Waan ei suonut wainon hengi
lewon aina lepäilewän
wilja-pellolla Wenäjän,

joss' ei vielä wieras jalka
 ole kähnyt kostamata.
 Sipä tainnut mieli miehen,
 Napoleon nimeldänsä,
 joll' on ollut onni, voitto
 werisinä weljeksinä,
 olla täällä tytywäinen
 sadan woiton saallisihin;
 miehen tahdon tarkoitusta,
 onnen, woiton wietellessä,
 awaruuskin ahdistaa.

Wihollinen wäkewänä
 Kansat woitetut koki
 piekin maita, mandereita,
 rupes' rumalla tavalla
 kuljettamaan kauhistusta
 Wenäjängin wahingoeksi.
 Kansat kulkivat ikeessä
 niin kuin teuraat tarhoistanfa;
 wainon julman waikeuttaissa

Easvoi joukko kauheaksi
 niin kuin luja lumi-pallo
 vuoren päältä vieriteissä,
 taikka aldo tuulen alla
 kuohuvainen kulkijansa
 meren suurella selällä.

Onnen majat ovat kaikki
 mustat, maalatut mureella,
 koska kuolema kitanza
 awas' jälle awarasti,
 leuat hirmuiset lewitti,
 näytti kielen kolmi-haaran —
 näytti nälkäisen sywyuden,
 josta sumu surkeuden,
 sodan sauwu pölyääpi.
 Nyt on surma syntyneenä,
 Easwaneena kauheaksi
 weren himoja vihainen;
 sota uhkaa angarasti
 paidat punata werellä

Kautta keraistun teräksen,
raudan kautta raatelewan.

Muinen tehdyt murhan teot
muiston tauluun maalattuina
selkiävät sumustansa

fodan liekin leimahdaisissa.

Waaran myrskyn vaikuttaissa

unhotuksen paksu pöly

katoapi kansain luona,

surman teot surkeimmat

muilla mustilla ajoilla,

waeldawat warjostansa

kaswattamaan kauhistusta.

Wanha weri wuodatettu

näin on sulaa silmissämme,

höyryäapi hyytymät

fodan jäljissä sywissä ;

haawat muinen hirwiämmät

owat puoli-paranneina

jälle rewityt rumasti.

Kansoilla on kaukanaakin

Eyswön aika Eynneleitten ;
 Eatselbaisa Eauhistuusta
 filmä-läwet lewitetyt
 jääwät auki jäätyneinä,
 weri wärisee porwessa,
 niin kuin luondo lewotoina,
 Eoska Eowa Esmarinen
 jylinällä jyristääpi.

Ruitengan ei Eauhistunut
 wielä wahwa Wendäläinen,
 eikä Euoju Eynneleitä
 filmä-lähteistä sywistä,
 ehk' on suuri surman liekki
 rusfottamahan ruwennut,
 jota nosnut nopeasti
 niin kuin myrskykin merellä.
 Pohjan poika miehuullinen,
 jos' on waaroissa wakainen,
 wainwoissansa wahwoistuupi,
 tuskiss' uljaaksi tuleepi.

Wenäläinen wakkowainen,
 jot' ei tuulen tywenässä
 jätä melaansa merelle,
 waaran suuren waiikuttaissa
 wasta woimasta isoili.
 Wihoitettuna wäkewä
 jalo-peura pöyristellen
 aina kaula - karmoiansa
 rohkeasti rawistaapi.
 Kotka nousi kiirehesti
 päältä poikainsa, pesästä,
 wihollisen wastukseksi;
 Walda-kunda woimallinen
 näytti kowan kiwauden,
 että kansat kauhistuivat,
 jotka toisen käsken kautta
 turmeluksehen tulivat.
 Tundein woiman tykönänsä
 waeldaapi Wenäläinen
 wasten wahwaa wihollista,
 Walda-kundain woittajata,

ett' ei ehtis' ylendyä
 yli rajan rauta-jalka,
 pääsis' waino wihollisen
 yli paikan pyhitetyn, —
 ett' ei sota sortais', särkis',
 onnen kaiten kufistaja,
 mit' on rauhassa rakettu,
 eikä sotkis' ilman syhtä
 wilja-peldoja Wenäjän.

Mutta weljen', Wenäläinen!
 murhe muistuu mieleheni:
 waarat ovat wieressämme
 meillä elämän merellä;
 myrskyinen on myhtäinengin
 tämän maa-ilman menoissa;
 huikelelewaaisuus wanha
 meill' on maassa pysyväisin;
 wiekas ombi toivo vielä,
 onnen pydrä pydriväinen,
 ilo aiwan petollinen.

— — Jo on wieras wainollansa
 rauhan poistanut rajalda,
 Bunapartti paljoudet
 sydsnyt surmaks si sekaamme,
 tuonut Wenajään tuhannet.
 Tästä sanomat suruiset,
 lendäwäiset leweälle,
 tiedon kauas kuljettawat;
 Forman kalwon kolkuttaja
 ääni kuuluu kumisewa,
 huuto humisee perässä,
 ett' on waara wallan saanut,
 pääsnyt pauloista wahingo,
 jotka juosten jouduttawat
 surman Muskowan sisälle,
 niin kuin tuuli tuli-palon
 kuljettaapi kaupungissa, —
 niin kuin tauti turmelewa
 tuskan sykssee sydämehen
 potewaisessa powessa.

Vänen, huudon huminassa
 miehet aiwan miehuulliset
 riendävät jo rohkeasti
 näännyttämään nurjat neuvot;
 aldis andain omaisuudet
 koko kansa kiirehtiipi
 opettamaan oudoillegin
 rakkautta rauhan tdihin
 kyllä kurjalla tavalla;
 yksi muodattaa werensä,
 toinen tarjoo tawaransa
 Walda-kunnan wakuudeksi.

Bihollisen wainotessa
 joukkojamme julmemmasti
 langes' Wenäjään wahingo
 niin kuin wirta wieritäwä
 upottamaan usjhatkin;
 häijymmät kuin heinä-siikat
 ennen Egyptin kedoilla,
 lewis' maahan lekiditä.

Eipä löydy lohdutusta,
 eikä muuta ehtoakaan
 Sota-wäelle Wenäjän,
 paitsi kahta keltotonda:
 joko paeta jalosti,
 taikka tyhmästi upota.

Eh' ei karta kuolemaakaan
 Walda-kundaa wartioiten
 wanha, kiivas Wenäläinen,
 wiisas mieli miehen luona
 walitsemahan nyt waati
 ensimmäisen ehdostansa,
 että ehtis' wieras wirta,
 woiman lainne wihollisen
 wähendymään wieriteissä,
 lewiteissä loppumahan.
 Synstä kulkivat sotien
 miehet kohden majojansa
 aina pyssyen pyryssä,
 tulen tuikekussa punaisem.

Joka jälki jätettynä
wihollisen wallan alle
oli myöskin ostettuna
warsiin paljolla werellä.
Majain luoksi lähestyen
rinda sulaa rautainengin;
uusi uljaus palawa
woiton pyynnön vaikuttaapi
Pohjan wartain powessa.

Wasta tunsi wihollinen
Muskowassa murretuissa
woiton ferran kamalaksi.
Tehdyt säteet teräksestä
tirstahtiwat taka-perin
Pohjan kilvestä kowasta,
joss' on määrä merkittynä
Walda - fundain woittajalle.

Seiso siis jo, Napoleon,
älä astu edemmäksi;

auringos on alla puolen,
 onnes päivä pimeneepi.
 Anna ylen aiwoitukses
 wallitsemaan Baldioita,
 Eoko maata Eaitsemahan;
 raju-ilmassa rumassa
 Kaada mereen mastot kaikki
 woittos laivan waipuwaisen,
 fouda kunnias kotia.

Muskoiva on murrettuna,
 Hyvä Raupungi häväisty!
 Kuului ääni kumiseva,
 Huuto korwissa humisi
 yli Eoko ymbäristön.

Nänen yhtä nlyttäissä,
 toisen korwaa Eokuttaissa
 Eukin Eiwastui Eowasti;
 weri läikköi lämbymänä
 powessa nyt paisuwassa,

halu syttyi sydämessä,
 poltti poikain sormen päissä
 saada sydöstä kauhistuksen
 vihollisen wierahaksi.

Kotka kauan karsiwäinen,
 veristetty, wihoitettu,
 tunki wasta tykänänsa
 koston kovat vaikutukset.

Sota-joukot johdatetut
 uudeld' urhollisuudelta
 waaran eteen waeldawat,
 joihin kansa kiitollinen
 alla toiwon täytettävän
 aina luottaapi lujasti.
 Pojat parwissa parahat
 rinnain riendävät jalosti
 rinnoilla kuin kallioilla,
 joihinga ei pelko pysty,
 sodan pauhinan sekahan.
 Pelko-mieskin miekatoina

raudan aurasta rewäisi,
 suostui yhteen surman tydhön;
 rohwaistuilla rinda-luilla
 lähti hängin liikkehelle
 niin kuin leijoni lewolda.
 Boiton halu, woiman tundo
 peittää waaran waikutukset
 pojes filmistä sodassa.
 Kanssa pitää pyhön uskon
 wartiana Walda-kunnan:
 että muisto isän majan,
 palawana powessamme,
 polttawa on pahat juonet,
 sitä waasten walmistetut.

Waikkea on Wenäläisen
 suoda wanhan waino-miehen
 luona Muskowan lepääwän,
 iloitsewan itkeästi
 maassansa ja majoissansa,
 itse haudoilla isäinsä.

Päivän pilvisen sumusta
 toivo lensi lohdullinen
 Ehden voiton kunniaa.
 Miekka wydille wydtettynä,
 Keihäs kauhea kädessä
 isä poikaansa opetti,
 ett' on veri wuodatettu
 Walda-kunnan voiton tähden
 kunniaksi Reisarille,
 kansan onneksi kotoisen.

Ullot kauas kuljetetut
 myrskyn kautta kauheamman
 pakoittawat paikkahansa,
 jälle tahtowat takaisin.
 Eipä auta neuwo aina,
 kestä woima woittawangan;
 kaitki kaatuwat kasahan,
 jott' ei wältä joukkoamme
 taitka armoa anele.
 Wenäjä on woimailansa,

talven angaran avulla
 vihollisen veristetyt
 tafa-perin peljättänyt;
 jäljet hangelle jätetyt,
 murheelliset muisto-merkit,
 nähtiin tiireestä kovaista,
 — — veri vuoti talvi-teille,
 lumi muutti muotons' wanhan.
 Waan ei vielä vihollinen
 muuta lujaa luondoansa,
 ehk' on voima vähennetty,
 sodan liekissä sulattu.
 Muisto voittoen veristen
 kehoittaapi kiivauden,
 toivo voiman vahvistaapi.
 Vielä Leipsin laitumella
 Ransa-kunnat koettivat
 Ekin riita-kumppaninsa
 voiman viimeistä waraakin;
 voitto taikka kurja tuolo
 oli ehdoksi otettu.

Gota-kedolla keraistu
 murha-miekkä wälähteli,
 tulen liekki turmelewa
 leimahteli loppumata
 sauwun sakean seassa;
 malmi musta kidaстанsa
 jylinällä, jyskinällä
 surman surkean lähetti
 kauhistuksen kumppaniksi,
 että wuoret wärisiwät,
 tärisiwät tandereetkin,
 pilwet paksum pyörtäneinä,
 jotka sauwusta sakeilii,
 halkeiliwat, hajoiliwat
 taivas-lakea lähellä;
 kuolot kulkivat kamalat
 kahda-käsin kiljuwina,
 sodan myrskyn murha-nuolet
 sinne, tänne singoiliwat
 niin kuin rakeet rajun-ilmassa.
 Tuolla jalka jatkamaton

lensi kauas lyhettynä,
 täällä katkes' käsi-warsti
 miekka kiildävä kädessä.

Huuto, pauku pauhattaissa
 haavoitetun hirmuisesti
 läpi sauron lewiäpi,
 ääni täyttää avaruuden;
 ruma kuuluu ruiikutuskin
 monialda metelissä,
 jossa huovit ja hemoiset
 kuollen kuorsuivat jaloissa.
 Tuhansien taistellessa
 lakealla laitumella

terät wälkkyvät terävät,
 raudat niin kuin rewon tulet.

Reihäs-metsät kauheimmat
 toinen toistansa läheten
 joukot jalot wähendävät;
 miehet, ehkä miehuulliset,
 kaaturvat kuin heinän korret.
 Murmet peitetään punaiset

nukkuneilla niskoillensa,
moni lepää leuoillansa
(yhden kallo kahtiana,
toisen sanda sieramissa)
surmattuna, sullottuna
weren sotketun sekahan.

Murhe - päivän paetessa,
kätettäissä walon kaswot,
kosk' ei enää auringoinen
julkee katsella kowuutta,
jätti sota jälkehensä
kastet keihäistä kowista;
sota - ajetten seassa
ruumiit olivat rumasti
rewittyinä, runnelduina
aiman korkeissa kasoissa,
weri liikkui lainnehissa
kylä höyryten kedoilla;
pellot, niitut punoittawat
wielä werestä hikoillen.

Wenäläinen voittawainen
 kansa - fundain kumppanina
 tutkisteli tykännsä
 kiivautta kovan miehen
 näändyvänsä nähdessänsä.
 Viel' on voima haavoitetun
 jalo - peuran peljättävä,
 kaatuneenakin kamala;
 kamala on karhu vielä
 kuollessansa kuusistossa.
 Wenäläinen voittajana
 ihmetteli isoutta
 vihollisen voitteen
 vuoron jälkeen waipumassa,
 jonga wallan wahvat tolpat,
 paksut, korkeat pilarit,
 kunniansa kannatteina
 kallistuivat, kufistuivat.

Ehkä oli oma onni
 Wenäläisen wakuutettu,

waiwutettu wieras waino,
parhaan tähden pysyväisen
wielä miehet miehuulliset
unhottawat uljahasti
kaiikki waarat ja wahingot,
jännittävät joutsen järjän
kansa-kundain kaukaiستengin
wapaudeks' waaran alda.
Miehet aiwan miehuulliset,
pannen pantiksi halulla
weren wiimeisen pisaran,
taistelewat taitawasti
wielä weljeinsä hywäksi,
surullisten Saksalaisten,
jotka kaiikki kadottiwat
haksi-rikossa rumassa.

Rosk' ei wielä wihollinen
anna myöden miehuudelle,
eikä falli suosiolla
kahleisihin kostettawan,

joiss' on saalliina satoja,
 Wenäläinen woittajana,
 joka tukes' turwatonda,
 itkewäistä ihmisyhtä
 horjumana huolen alla,
 särki kahlehet kowatkin,
 paulat murteli pahimmat,
 joita wanhat Walda-Kunnat
 kandoivat armota kauan.
 A l e x a n d e r' armiaambi
 rakastettu Ruhtinoilda,
 ihmisyhdellä ilona,
 joka woitti woittajangin,
 lahjoitteli lempeästi
 wapauden wainotuille;
 johdatteli joukkojansa
 kohden suurta Raupungia *)
 sammuttamaan sodan tulet,
 ett' ei enää julmat juonet,

*) Paris.

wainon henget waeldaiſi
 ſieldä meitä ſortamahan,
 wuodattamaan waikeasti
 Ransa-kundain Eyyneleitä.
 Waldiaamme Wenäjäſſä,
 lopettaja wanhan wainon,
 rauhan iſtutti ilolla
 luoksi lewon riemullifen,
 jonga ſuojassa ſuloifet
 lohduksset lendelewät
 murhe-päiwäimme peräſtä.
 Rauha, niin tuin aamu-ruſko
 walistuksen wälkenewan,
 tuotti tiedon onneſtamme,
 walon engeli wakainen
 yli merten, yli maiden
 ſuuret ſiipensä lewitti.

Lepo yhteinen lopetti
 waſta mainiot Wenäjän,
 koſka Ransa Eunnianſa

oli arvoon ylendänyt,
jonga perustus ei petä,
eikä nujia nurkka-tiivi.
Vanhuudesta Venäläinen
ombi ollut ensimmäinen
waaroissa ja waiwoissakin
kuulainen kunnialle.

Eipä lahja, eikä uhka,
eipä petos, eikä pelko
liiwastumaan laita miestä
retkillä rehellisyyden.

Vanha weri wieräöpi
wielä suonissa sulasti;
rinda täynnä rohkeutta
waaran kautta wahwistuupi,
sydämessä syttyneessä
uusi uljaus heräöpi.

Näin on nähty nykyinengin
Gota-wäki Wenäjässä,
lähtein kilwassa kotoa,

EiiSteletwän EeStenänſä
 Eunniaſta Eamaläſtä,
 ſaada ſotimaan ruweta,
 mennä meteliin halulla,
 Eohden Eitaa Euolemangin,
 Eoſka oli Eanſan onni
 waarahan jo waipumaffa,
 hētä, hāwäiſtys lähellä.

Kyllä waati weljiſtämme
 ſota Tuonelaan tuhannet,
 joffa Eufin Euljeſkellen,
 muistelleſſa miehuuttanſa,
 ombi toſin tytymäinen
 Eunniaanſa Eildärähän
 suurten iſäinſä ſeaſſa;
 mutta muista, Wenäläinen!
 joka vielä wiljeEtolet
 Eanſain luona Eunniaata,
 muista, Eoſkaſ Euljet jälle
 ſurkeuden, ſurman tiellä

lewon mettä maistamahan,
 että arwet awarammat
 ruumihissas rewityssä
 owat merkit miehuudesta,
 muille muistoksi menoistas.
 Sinun kauttas kansa-kunnat
 owat wanhan wapauden
 jälle perineet jalosti,
 sinun kauttas kansa-kunnat
 kahlehensa latkaisiivat,
 jotka murtuiwat muruiksi.

Koska rauha riemullinen
 ombi kauas karkoittanut
 sodan, wainon vaikutukset,
 ystäwyys jo yhdistääpi
 Kansa-kunnat keskenänsä;
 lewon engelit lepääwät
 Walda-kundahin wälillä
 wapauden wartiaina;
 konstit, opit keskenänsä

(walistuksen suuret soitot
Kungin wahwassa kädessä)
johdattawat joka maahan
onnen lahjat laweammat
ihmishyhdelle iloiksi.

Walitus - laulu sodan ylitse. —

D! sota, surma suuri,
kauhistus kauhela,
ett' julma olet juuri,
todistaa tuonela.

Ei kån, ei kånny kielten
tunnustaan tusfassa,
kuinga on karwas mielen
murheessa mustassa.

Turhasti tuiskuu tulda
kapinan kangaalla,
werellä musta mulda
punataan parhaalla.

Ei maksa miesten murha
wainojan waiwoja;
sandahan työ on turha
kaiwella kaiwoja.

Yks' woittaa yhden kerran
taas toinen wuoronsa,
ja saawat saman werran
kuolossa kuoppaansa.

